

Waldemar Chmielewski, Teresa Madeyska, Stanisław Kowalski

Kraków - Zwierzyniec. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 10, 21-22

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

z górnym. Wykonane sondże pozwoliły na precyzyjne ustalenie pozycji stratygraficznej uzyskanych artefaktów.

Odsłonięto pozostałości osady z młodziej epoki kamienia. Z ciekawszych obiektów należy tu wymienić jamy o charakterze produkcyjnym /jedną związaną z produkcją garncarską, drugą być może z wypiekiem chleba/, zawierające materiał charakterystyczny dla kultury badeńskiej i dla etapu protobadeńskiego. Odkryto poza tym fragment dużego obiektu być może o charakterze mieszkalnym z bardzo ciekawym materiałem lendzielskim nawiązującym silnie do zespołów grupy pleszowskiej.

Z obiektów osadowych warto wymienić jeszcze kilka jam o charakterze paleniskowym związanych z kulturą lużycką, datowanych głównie na IV okres epoki brązu, z bardzo bogatym materiałem zabytkowym. Nie jest wykluczone, że jedno z palenisk związane jest z naziemną budowlą słupową. Na stanowisku zaobserwowano również ślady prahistorycznej eksploatacji gliny do celów gospodarczych.

KRAKOW-ZWIERZYNIC
Stanowisko 1

Uniwersytet Warszawski
Instytut Archeologii

Badania prowadził prof. dr Waldemar Chmielewski przy współpracy dr Teresy Madeyskiej, mgr Stanisława Kowalskiego z Muzeum Archeologicznego w Krakowie i 10 studentów UW. Finansował Komitet Badań Czwartorzędu PAN. Piąty sezon badań. Paleolit środkowy i górny.

Zadaniem wykopalisk było odsłonięcie i zbadanie górnej części osadów stanowiska, leżących między glebą współczesną a interstadialnym "włrmskim" poziomem glebowo-humusowym. Zakładano ewentualność eksploracji tego interstadialnego poziomu kulturowego, o ile tempo prac na to pozwoli.

W rezultacie odsłonięto i przekopano osady lessowe do głębokości 5,5 m od powierzchni, do stropu gleby interstadialnej na przestrzeni 25 m². Dwa przekroje: o przebiegu północ-południe i wschód-zachód dały okazję do prześledzenia struktury najmłodszego lessu oraz struktur peryglacialnych, występujących w tym lessie. Tuż nad poziomem interstadialnym wystąpiły wytwory krzemienne górnopaleolityczne na wtórnym złożu, silnie spękane termicznie i pokawałkowane.

W oparciu o obserwacje terenowe, nie poparte dotychczas analizami laboratoryjnymi, można stwierdzić, że najmłodszy less stanowiska zwierzyńskiego składa się z kilku serii soliflukcyjnych przedzielonych lesssem bezstrukturalnym. Soczewki i łoby soliflukcyjne mają często w dolnej i górnej części otoczkę ziarn mineralnych /żelazo i mangan?/ lub

rozdrobionego materiału organicznego. Klin mrozowy rozcinający serię lessową można obserwować w całej miąższości serii lessowej, ale najwyraźniej w jej dolnej 2 m części. Jego przebieg wykorzystują współczesne wody opadowe.

Materiały archeologiczne znalezione w bieżącym roku nie tworzą zawartego zespołu kulturowego. Występują wśród nich elementy oryntyac-
kie i jakieś inne trudne obecnie do zdefiniowania, choć wyraźnie górnopaleolityczne. Pobieżny przegląd tych materiałów i porównanie z innymi środkowoeuropejskimi źródłami sugerują dla badanej części lessu wiek młodsz niż XXVIII tysiąclecie.

MIKOSZEWO, gm. Linia
woj. gdańskie

patrz
okres halsztacki

NIEBOROWA, gm. Sawin
woj. chełmskie
Stanowisko II

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej Zakład Epoki
Kamienia

Badania prowadziła Halina Mackiewicz. Finansował IHKM PAN. Piąty sezon badań. Stanowisko płaskowe z okresów mezolitu, neolitu i epoki brązu.

W dalszym ciągu eksplorowano wykop 1. Przebadano 155 m² do głębokości średnio 70 cm. Profil i rozmieszczenie w nim zabytków są takie jak w latach poprzednich. Planigrafia ukazuje dwa nowe skupienia pracowniano-podomowe, z rozproszonymi materiałami między nimi. W pobliżu skupienia pierwszego - trzy ogniska. Przy skupieniu drugim, w iluwium silnym, ślady dwóch osadniczych obiektów nieruchomych. Ich plany, wyznaczone przez słupy, krzyżują się z sobą. Jeden /odsłonięto narożnik/ - na słupy wygniłe, drugi /fragment ściany/ - słupy spalone. Zastanawia dobry stan zachowania tych ostatnich, zwłaszcza, że na stanowisku brak okazów młodszych od epoki brązu. Eksploracji obiektów i skupienia nie ukończono.

W skupieniach i między nimi znaleziono kilka tysięcy zabytków. Nadal przeważają krzemienne, nad ceramicznymi i kamiennymi. Jeden okaz z brązu. Wydzielono 267 sztuk /rdzenie, narzędzia makrolityczne obustronnicze, skrobacze, półtylczaki, trapezy, groty kamienne, szpila z brązu, fragmenty ceramiki z ornamentem sznurowym i stempelkowym/. Tęgoroczny materiał, najpewniej kulturowo prawie czysty, wydaje się